

เปิดหน้าต่าง อาเซียน

ไทย (Thailand)

- ◆ เตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
- ◆ เหมาะสำหรับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

ไทย

(Thailand)

ทีมวิชาการนิช: เรียบเรียง

เปิดหน้าต่างอาเซียน: ไทย (Thailand)

เรียบเรียง: ทีมวิชาการนิช

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

เปิดหน้าต่างอาเซียน:ไทย (Thai)-- นนทบุรี : นิช, 2557.

208 หน้า. -- (เปิดหน้าต่างอาเซียน).

1. ไทย--ประวัติศาสตร์. I. ชื่อเรื่อง.

959.3

ISBN 978-616-7797-31-1

เจ้าของ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา: บริษัท สำนักพิมพ์ นิช จำกัด

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์: ศ. ดร.วารี นาสกุล รศ.นุชทิพย์ ป.บรรจงศิลป์ รศ. ดร.อภิญา เลื่อนฉวี

รศ.พินิจ ทิพย์มณี ผศ. ดร.ธำนิ วรภัทร

บรรณาธิการ: ศิริกัญญา เลี้ยวรัมย์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ: พิษญา สิริบุตร์ อนุติ เหมบ้านกวย

ออกแบบปก / จัดรูปเล่ม: อริสา จอกกลอย พรรษา เปี่ยมสมุทร

ธนัชภัค รตนสิงห์ หทัยรัตน์ เข้มกำเหน็ด อัจฉรีย์ อุณภมรหล้า พชรินทร์ โชคบัณฑิต

ฝ่ายขายและการตลาด: นันทน์ภัทร ทารกิจ

บัญชีและการเงิน: แสงมณี ฉันทะกลาง

พิมพ์ที่: บริษัท ออฟเซ็ทพลัส จำกัด

95/39 หมู่ 84 ถนนสุขสวัสดิ์ ตำบลในคลองบางปลากด อำเภอพระสมุทรเจดีย์

จังหวัดสมุทรปราการ 10290 โทรศัพท์: 0-2461-2161-4 โทรสาร: 0-2461-2165

จัดจำหน่ายโดย: บริษัท สำนักพิมพ์ นิช จำกัด

100/26 หมู่ 10 ถนนนครอินทร์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์: 0 - 2526 - 5559 - 61 โทรสาร: 0 - 2526 - 5562 เว็บไซต์: www.nichepublishing.co.th

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ไม่อนุญาตให้คัดลอกเนื้อหา ภาพประกอบ รวมทั้งดัดแปลงส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือ หรือเผยแพร่

ด้วยรูปแบบและวิธีการใด ๆ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากทางสำนักพิมพ์แล้วเท่านั้น

หนังสือชุดเปิดหน้าต่างอาเซียน จัดทำขึ้นในช่วงต้นปี พ.ศ. 2557 ทีมงานผู้เรียบเรียงได้พยายามตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องมากที่สุด หากผู้อ่านพบข้อผิดพลาดในเรื่องเนื้อหาข้อมูลหรือข้อบกพร่องในกระบวนการพิมพ์ โปรดแจ้งตามที่อยู่ข้างต้น

หรือโทร: 0 - 2526 - 5559 - 61 อีเมล: sale@nichepublishing.co.th

คำนำสำนักพิมพ์

หนังสือชุดเปิดหน้าต่างอาเซียน ซึ่งท่านผู้อ่านถืออยู่นี้ เรียบเรียง และจัดทำขึ้นโดย ทีมวิชาการของสำนักพิมพ์นิช และ นักวิชาการอีกหลายท่านด้วยกัน อาทิ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญญา เลื่อนฉวี และอาจารย์จิรภูมิ ลิปิพันธ์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย ซึ่งท่านทั้งสองเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการอิสระที่ช่วยเรียบเรียงจัดทำเนื้อหา ให้มีความสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น อันได้แก่ คุณธรรมศิริ ธรรมสโรช และคุณกมลรัตน์ ศิลประเสริฐ สำนักพิมพ์ขอกราบขอบพระคุณท่านนักวิชาการทั้งหลายที่กรุณาเอื้อเฟื้อต้นฉบับงานเขียนคุณภาพให้กับสำนักพิมพ์ในครั้งนี้

หนังสือชุดเปิดหน้าต่างอาเซียน ประกอบด้วยเนื้อหา รวมทั้งสิ้น 10 เล่ม 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน อันได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม ซึ่งแต่ละเล่มครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับภูมิหลังและประวัติศาสตร์ สภาพทางภูมิศาสตร์ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ของแต่ละประเทศสมาชิกอย่างละเอียดทุกแง่มุมที่สำคัญ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการอ้างอิง ผู้อ่านสามารถค้นหาคำสำคัญภายในเล่มได้จากดัชนีค้นคำท้ายเล่ม

สำนักพิมพ์เชื่อว่าผู้อ่านทุกท่านจะได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนมากขึ้น เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างสมบูรณ์แบบในปี พ.ศ. 2558 อย่างมั่นใจ

สำนักพิมพ์นิช

สารบัญ

บทนำ	8
บทที่ 1 ภูมิหลังและประวัติศาสตร์	15
1.1 กว่าจะมาเป็นประเทศ	16
1.2 ยุคต่าง ๆ ตามประวัติศาสตร์	29
อาณาจักรสุโขทัย	29
อาณาจักรอยุธยา	34
อาณาจักรธนบุรี	46
กรุงรัตนโกสินทร์	50
บทที่ 2 สภาพทางภูมิศาสตร์	68
2.1 ลักษณะภูมิประเทศ	69
การคมนาคมและขนส่ง	79
2.2 ลักษณะภูมิอากาศ	89
2.3 ทรัพยากรธรรมชาติ	91
2.4 เมืองและสถานที่สำคัญ	102
บทที่ 3 การเมืองการปกครอง	
ธงชาติ	114
ตราแผ่นดิน	115
3.1 ระบอบการปกครอง	117
3.2 การแบ่งเขตการปกครอง	118
	140

THAILAND

3.3 พรรคการเมือง	142
3.4 สถาปัตยกรรมเมืองในปัจจุบัน	143
บทที่ 4 เศรษฐกิจ	145
4.1 สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป	146
4.2 สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน	153
4.3 ระบบเงินตรา	159
4.4 บทบาททางเศรษฐกิจในอาเซียน	160
บทที่ 5 สังคมและวัฒนธรรม	164
5.1 สภาพสังคมในปัจจุบัน	165
ชนชาติ	166
ดนตรีและนาฏศิลป์	170
ภาษาและวรรณกรรม	176
ศาสนา	179
5.2 การแต่งกาย	180
5.3 วัฒนธรรมการกิน	182
5.4 ประเพณีและเทศกาลสำคัญ	186
ดัชนีค้นคำ	196
บรรณานุกรม	205

โบราณสถาน จ.พระนครศรีอยุธยา

บทนำ

ประเทศไทย (Thailand) เป็นหนึ่งในสมาชิกของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia) ตั้งอยู่บนทวีปเอเชีย ในอาณาเขตที่เรียกว่า “**ดินแดนสุวรรณภูมิ**” มีพื้นที่กว้างใหญ่ติดต่อกันไปจนจรดประเทศมาเลเซียในคาบสมุทรมลายู รูปร่างประเทศที่มีลักษณะคล้ายด้ามขวานทำให้ประเทศไทยมีชื่อเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า “**ดินแดนขวานทอง**” (สุวรรณ แปลว่า ทองคำ)

ประเทศไทยมีประวัติความเป็นมายาวนาน โดยนับการเริ่มรวมตัวเป็นชาติไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย หรือราวพุทธศตวรรษที่ 18 ชาติไทยมีวัฒนธรรมและประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และสืบทอดต่อเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้ ทั้งวัฒนธรรมหลักของชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งทรงคุณค่าและได้แพร่หลายจนกลายเป็นที่รู้จักของนานาชาติอย่างยิ่งในปัจจุบัน

ส่วนความสำคัญในภูมิภาค ด้วยตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ของประเทศที่เป็นแผ่นดินใหญ่ในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศไทยจึงเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้าและเศรษฐกิจนับตั้งแต่มีการค้าขายกับชาติตะวันตกในสมัยกรุงศรีอยุธยา และเจริญก้าวหน้ามากขึ้นในฐานะหนึ่งในประเทศผู้ริเริ่มก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (Association of South East Asian Nations: ASEAN) ในปี พ.ศ. 2510 ซึ่งประกอบด้วยอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ โดยมีการลงนามความร่วมมือในปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) และภายหลังได้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก 5 ประเทศ คือ บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร (2) ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค (3) เสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ พัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค (4) ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี (5) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัยและส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (6) เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม และ (7) เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก

กระทั่งในปี พ.ศ. 2558 เหล่าประเทศสมาชิกอาเซียนก็จะรวมกันจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community: AEC) ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นของการร่วมพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคต่อไป และในส่วนของประเทศไทยเองก็也将มีความร่วมมือต่าง ๆ ระหว่างประเทศสมาชิก ที่จะเกิดขึ้นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชาติต่อไปด้วย

Map of Asean Members

แผนที่ประเทศสมาชิกอาเซียน

Brunei

Cambodia

Indonesia

Laos

Malaysia

Myanmar

Philippines

Singapore

Thailand

Vietnam

ธงชาติไทย

อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จ.เชียงใหม่

วัดใหญ่ชัยมงคล จ.พระนครศรีอยุธยา

บทที่ 1

ภูมิหลังและ ประวัติศาสตร์

1.1 กว่าจะมาเป็นประเทศ

เรื่องการกำเนิดของชนชาติไทย ในปัจจุบันมีอยู่หลายแนวคิด และยังไม่มีการสรุปที่แน่ชัด เนื่องจากมีการค้นพบหลักฐานใหม่และแหล่งโบราณคดีใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงยังคงมีการศึกษาค้นคว้าของนักโบราณคดี นักมานุษยวิทยา และนักชาติพันธุ์วิทยาชาติต่าง ๆ และคนไทยเองอยู่เสมอที่มีหลักฐานทางวิชาการเป็นลายลักษณ์อักษรและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางที่สุดในขณะนี้คือแนวความคิดที่ว่า “ชนชาติไทยมีถิ่นกำเนิดอยู่ทางตอนใต้ของจีนบริเวณมณฑลยูนนาน กวางสี กวางตุ้ง ตลอดจนถึงรัฐฮั๊สซัมของอินเดีย” จากหลักฐานทางด้านภาษาและวัฒนธรรม ชาติพันธุ์วิทยา และข้อมูลทางโบราณคดีที่ค้นพบร่องรอยของกลุ่มชนชาติไทย มีความเห็นหนึ่งของ **อาร์ชีบัลด์ รอสส์ คอลลูน** นักสำรวจชาวอังกฤษที่ได้เขียนไว้ในหนังสือชื่อ **โครเซ ตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2428** กล่าวว่า ได้พบคนเชื้อชาติไทย (หรือคนที่พูดภาษาไทย) ในบริเวณภาคใต้ของจีน ตั้งแต่กวางตุ้งไปจนถึงมณฑลเฉยไ่ในเมียนมาร์ และรัฐฮั๊สซัม (อินเดีย) อีกทั้ง **สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ** ก็ทรงมีความเห็นว่า ถิ่นฐานเดิมของไทยอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจีน แถบมณฑลกวางตุ้ง กวางสี และยูนนาน ต่อมาถูกรุกรานจึงได้ถอยร่นลงมาทางใต้ และกระจัดกระจายกันไปหลายทิศทางด้วยกัน ส่วนหนึ่งลงมาสู่ดินแดนที่เป็นประเทศไทยในปัจจุบัน ทั้งนี้ **เฟรเดอริก โมต** ผู้เชี่ยวชาญประวัติศาสตร์จีนก็ให้ทัศนะไว้ในบทความที่เขียนขึ้นใน พ.ศ. 2507 ว่า ยังไม่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของจีนใด ๆ คัดค้านสมมุติฐานที่ว่า ถิ่นกำเนิดของชนชาติไทยอยู่ในบริเวณตอนใต้ของจีน ซึ่งเป็นบริเวณ

เปิดหน้าต่างดูไทย:

- ◆ ลักษณะทางภูมิศาสตร์
- ◆ ประวัติศาสตร์ การเมือง การปกครอง
- ◆ วิถีการดำเนินชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของชาวไทย
- ◆ สถานที่ และบุคคลสำคัญของประเทศ

เพื่อการศึกษาค้นคว้า และมีไว้อ้างอิงในห้องสมุด

INDIA

www.nichepublishing.co.th

9 786167 797311

ISBN 978-616-7797-31-1